

การพัฒนาการเรียนรู้ โน้ตสากลเบื้องต้นโดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

The development of Fundamental of Western Music Notation learning by using Melodian
skill exercises in the subject group of learning art (music) Grade 5, Wat Nong Chok School,
Nong Chok District, Bangkok

เพลินพิศ กิ่งชา

Plernphit Kingcha

โรงเรียนวัดหนองจอก เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

Wat Nong Chok School Nong Chok District Office Bangkok

darinwatta.6@gmail.com

Received: 22 November 2022

Revised: 23 December 2022

Accepted: 26 December 2022

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเมโลเดียน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โน้ตสากลเบื้องต้น ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครจำนวน 6 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 234 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบฝึกทักษะเมโลเดียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โน้ตสากลเบื้องต้น ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.40-0.67 ค่าอำนาจจำแนก 0.21-0.66 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87 และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สูตร t-test for Dependent Samples.

ผลการศึกษพบว่า 1) แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.50/85.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.64 อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49

คำสำคัญ: การพัฒนาการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)

Abstract

The objectives of this study were 1) to determine the efficiency of the Melodian skill exercise effective according to the 80/80 standard. 2) to compare the learning achievement between pretest and posttest on fundamental of western music notation 3) to study the satisfaction of Prathom Suksa 5 students towards learning by using the Melodian skill exercise of learning subjects of art (music) of Prathomsuksa 5 students at Wat Nong Chok School, Nong Chok District Office, Bangkok. The population used in this study were Prathom Suksa 5 students in the first semester of the 2018 academic year at Wat Nong Chok School, Nong Chok District Office. There were 6 classrooms in Bangkok with a total of 234 students and the sample used was 30 students in Grade 5/5 by Simple Random sampling. The instrument in this study was the Melodian skill exercise. Achievement test on fundamental of western music notation, multiple choice, 30 items with 4 options, which had a difficulty value between 0.40-0.67, a discriminating power value of 0.21-0.66, a confidence value for the whole paper of 0.87, and a student satisfaction questionnaire of Elementary school, which was an estimation scale, had 5 levels, 12 items, the reliability was 0.95. Statistics in the study were mean, standard deviation and comparing the difference in pre-learning and post-learning scores by using the t-test for Dependent Samples formula.

The study found that 1) Melodian Skill Training, the subject group learning art (music), Grade 5, had efficiency equal to 86.50/85.22 which was higher than the standard 80/80 set. 2) Learning achievements on Melodian in the subject group learning art (music) of Prathomsuksa 5 students at Wat Nong Chok School, Nong Chok District Office, Bangkok, posttest was higher than pretest with statistically significant level at .05. 3) The grade 5 students were satisfied with the learning management by using the Melodian skill exercises, the subject group learning art (music), grade 5, had an overall average of 4.64. at the highest level with standard deviation at 0.49.

Keywords: Learning development, The Melodian skill exercises, Art learning subject group (music)

บทนำ

ดนตรีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ เพราะดนตรีเป็นศิลปะทางวัฒนธรรมที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึก ดนตรีสามารถกลมกลืนอารมณ์และความคิดของมนุษย์ได้ ทำให้ผู้ที่ได้สัมผัสกับดนตรี เกิดความรู้สึกชื่นชมทำให้มีความสุขเยือกเย็น ช่างสังเกต พิจารณาไตร่ตรองและเห็นคุณค่าในความงามของดนตรี ความรู้สึกดังกล่าวไม่สามารถรับรู้และสัมผัสได้ทุกคน หากแต่ต้องเรียนรู้ สัมผัสและสร้างความเข้าใจ จึงจะส่งผลต่อการพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนั้น ดนตรีจึงถือว่ามี ความสำคัญยิ่งต่อมนุษย์ซึ่งสามารถสื่อความหมายและถ่ายทอดความนึกคิดให้เข้าถึงกันด้วยเสียง ด้วยทักษะการขับร้องการเล่น เครื่องดนตรี และการเขียนเป็นโน้ตดนตรี การศึกษาดนตรี สามารถเรียนได้ด้วยตนเองตามความถนัดหรือความสนใจหรือเรียนได้ จากการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ส่วนการเรียนให้ได้นั้นควรเริ่มเรียนเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ในชีวิตของทุกคน เช่น ควร เริ่มต้นเรียนดนตรีในชั้นอนุบาล บางคนเริ่มตั้งแต่อายุสองขวบครึ่ง ด้วยวัยขนาดนี้เด็กจะได้รับการเรียนรู้ได้ดีที่สุดในการพัฒนา อารมณ์ของประสาทหู และพัฒนารสนิยมในดนตรีที่ดี ดังผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ พบว่า การรับฟังกล่อมเนื้อนิ้วมือและการ เปล่งเสียงของเด็กจะพัฒนาแตกต่างไปตามการเจริญเติบโตทางร่างกาย ที่สำคัญที่สุดคือ การฟังจะพัฒนาอย่างรวดเร็วและเด่นชัด ขึ้นในช่วงอายุ 4-6 ขวบและการพัฒนากล้ามเนื้อนิ้วมือจะรวดเร็วและเด่นชัดในเด็กวัยช่วงอายุ 7-12 ปี (ธวัชชัย นาควงษ์, 2541) และการที่เด็กจะเกิดความเข้าใจดนตรี มีทักษะทางดนตรีและมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีนั้น ครูต้องพยายามจัดประสบการณ์ทางดนตรีให้

เด็กได้รับรู้หลาย ๆ ด้าน ซึ่งการรับรู้เหล่านั้นหมายถึง การได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ฯลฯ ยิ่งรับรู้มากเท่าใดความเข้าใจยิ่งชัดเจนมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นเด็กในวัยดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งกับการฝึกหัดและเสริมสร้างความสามารถพื้นฐานด้านดนตรี (อรรพวงบรรจงศิลป์, 2535)

การสอนดนตรีควรสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลหรือระดับประถมศึกษา ปรัชญาและแนวคิดของการจัดการศึกษาจึงต้องให้เด็กรักดนตรี การที่เด็กจะรักดนตรีได้ เด็กก็ต้องได้เรียน ได้เล่น ความรักจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องมีความผูกพันที่จะเรียนรู้และเล่นดนตรีได้พอสมควร หากเด็กไทยทุกคนได้สัมผัสได้เล่นดนตรีผ่านสื่อและเครื่องมือประกอบการเรียบเรียง การบรรเลงอย่างมีความสุขและสนุกสนานจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว เกิดความคิดสร้างสรรค์ในชั้นสูง การพัฒนาสมองเด็กโดยผ่านกิจกรรมดนตรี จึงเป็นการวางพื้นฐานสำหรับเด็กที่จะเติบโตต่อไปในอนาคต เด็กจะเป็นผู้ที่มีความคิดฉับไวในการแก้ปัญหา เพราะดนตรีช่วยพัฒนาความฉลาดให้กับเด็กในขณะเดียวกันก็จะเป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมมีความประณีตมีเสน่ห์และความงามอยู่ในตัว (กรมวิชาการ, 2545)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ สาระที่ 1 ทักษะศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทักษะธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สาระที่ 2 ดนตรี มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีในปัจจุบัน ครูส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในการสอนวิชาดนตรี บางครั้งละเว้นการสอนบางเรื่องเนื่องจากขาดความรู้และทักษะ เช่น การอ่านโน้ต สัญลักษณ์ต่าง ๆ ทางดนตรี นอกจากนี้ยังพบว่าครูผู้สอนไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เนื่องจากขาดอุปกรณ์ ไม่มีเครื่องดนตรี (จันทร์เพ็ญ พงศ์ศิริสน, 2540) การเรียนการสอนแขนงดนตรี-นาฏศิลป์ ในจังหวัดบุรีรัมย์ และศรีสะเกษ มีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน ครูมีความหนักใจกับการสอนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ครูยังมีทัศนคติไม่ดีต่อการสอนดนตรี ไม่มีความมั่นใจในการสอนดนตรี-นาฏศิลป์ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของนักเรียนทั้งสามจังหวัดต่ำลงอย่างเห็นได้ชัด และจากการศึกษาค้นคว้าพบว่าโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ขาดครูผู้สอนวิชาดนตรีทำให้เกิดอุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาดนตรี และไม่สามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้เพราะครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาไม่ถนัดในการสอนดนตรี (ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ, 2535)

ปัจจุบันผู้รายงานเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก พบว่า การเรียนวิชาดนตรี นักเรียนมักจะมีปัญหาเรื่องโน้ตสากลเบื้องต้น คือ ไม่สามารถบอกค่าของตัวโน้ตและไม่สามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีตามโน้ตที่กำหนดให้ได้ ซึ่งส่งผลทำให้การสอนของครูไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และนักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนวิชา

ดนตรีทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นอกจากการสัมภาษณ์ สังเกต และสอบถามครูผู้สอน ซึ่งอยู่ในกลุ่มโรงเรียนที่ผู้รายงานทำการสอนอยู่ พบว่าครูส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการสอนดนตรี และนาฏศิลป์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยเฉพาะเรื่องโน้ตสากลเบื้องต้น ทั้งนี้เพราะครูไม่มีความรู้ความสามารถในการอ่าน และเขียนโน้ตสากล ประกอบกับไม่มีสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ เมื่อเป็นเช่นนี้ ครูจึงไม่สนใจที่จะสอนวิชาดนตรี ถึงแม้ว่าครูบางคนจะผ่านการอบรมการสอนดนตรีมาแล้วก็ตาม ซึ่งทำให้เกิดการสูญเสียค่าทางการศึกษา

จากสภาพปัญหาดังกล่าวรวมทั้งประสบการณ์ในการสอนของผู้รายงาน ทำให้ผู้รายงานเห็นความจำเป็น ที่จะหาทางแก้ปัญหาการสอนดนตรี โดยหาทางพัฒนากระบวนการเรียนการสอนดนตรีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการเรียนรู้โน้ตดนตรีสากล ด้วยการใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ขึ้นมา เพื่อทดลองใช้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถแก้ไข้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีของครู ทั้งยังช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โน้ตสากลเบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ครูได้แบบฝึกที่มีคุณภาพจากงานวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โน้ตสากลเบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร หลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน สูงขึ้น

สมมติฐานของการศึกษา

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โน้ตสากลเบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครจำนวน 6 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 234 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานครจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่

1. แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โน้ตสากลเบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ มีความยากง่ายระหว่าง 0.40-0.67 และค่าอำนาจจำแนก 0.21-0.66 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดัชนีค่าความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบที (t-test dependent sample) , E_1 , E_2

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5/5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ทำจนครบถ้วนแล้ว ได้ประเมินผลหลังการใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน และได้นำผลการประเมินมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ ผลปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

รายการ	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ	ประสิทธิภาพ E_1 / E_2
คะแนนจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน	20	17.30	1.73	86.50	86.50/85.22
คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน	30	25.57	2.43	85.22	

จากตาราง 1 พบว่า แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ผ่านการหาประสิทธิภาพ พบว่า ร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 86.50 และร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 85.22 แสดงว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเมโลเดียนกลุ่ม

สาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 86.50/85.22 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/5 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการเปรียบเทียบความก้าวหน้าระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และค่าประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏผลดังตาราง 2-3

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และค่าประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะเมโลเดียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผลการทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	<i>S.D.</i>	ร้อยละของความก้าวหน้า	ค่าดัชนีประสิทธิผล
ก่อนเรียน	30	30	12.20	1.95	44.56	0.7511
หลังเรียน	30	30	25.57	2.43		

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.20 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.57 คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 13.37 คิดเป็นร้อยละของความก้าวหน้า 44.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของคะแนนเต็ม และเมื่อนำคะแนนจากการทดสอบมาหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.7511 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่น่าพอใจ คือ 0.50 ที่กำหนดไว้ แสดงว่า แบบฝึกทักษะ เมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิผลช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โน้ตสากลเบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การทดสอบ	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>S.D.</i>	$\sum D$	$\sum D^2$	<i>t</i>
ก่อนเรียน	30	12.20	1.95	401	5,413	54.17*
หลังเรียน	30	25.57	2.43			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงค่า *t* ที่คำนวณได้เท่ากับ 54.17 มากกว่าค่า *t* จากตารางที่ *df* = 29, α = .05 มีค่า 2.045 พบว่าแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้ผ่านการพัฒนามาเป็นลำดับ ได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.20 ส่วนเบี่ยงเบน-มาตรฐานเท่ากับ 1.95 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.43 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มมากขึ้น

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) จากการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ขนาดตัวอักษรเหมาะสม มีความชัดเจน อ่านง่าย	4.60	0.50	มากที่สุด
2	เนื้อหาแบบฝึกทักษะเมโลเดียน ไม่ยากเกินไป	4.53	0.51	มากที่สุด
3	แบบฝึกทักษะเมโลเดียน มีคำอธิบายการใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.70	0.47	มากที่สุด
4	แบบฝึกทักษะเมโลเดียน ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น	4.57	0.50	มากที่สุด
5	แบบฝึกทักษะเมโลเดียน ทำให้เรียนรู้ดนตรีได้เร็วขึ้น	4.57	0.50	มากที่สุด
6	แบบฝึกทักษะเมโลเดียน ทำให้ฝึกเป่าเมโลเดียนได้ดีขึ้น	4.73	0.45	มากที่สุด
7	เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในแบบฝึกมีความเหมาะสมเพียงพอ	4.60	0.56	มากที่สุด
8	การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน ทำให้ปฏิบัติตามได้ด้วยความมั่นใจ	4.63	0.49	มากที่สุด
9	นักเรียนสามารถศึกษาแบบฝึกทักษะเมโลเดียนได้ด้วยตนเอง	4.80	0.41	มากที่สุด
10	นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน เมื่อได้เป่าเมโลเดียน	4.63	0.49	มากที่สุด
11	นักเรียนพอใจในการเรียนดนตรี โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน	4.60	0.50	มากที่สุด
12	แบบฝึกทักษะเมโลเดียน ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข	4.67	0.48	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.64	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.49) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนสามารถศึกษาแบบฝึกทักษะเมโลเดียนได้ด้วยตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) รองลงมา คือแบบฝึกทักษะเมโลเดียนทำให้ฝึกเป่าเมโลเดียนได้ดีขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.45) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือเนื้อหาแบบฝึกทักษะเมโลเดียน ไม่ยากเกินไป อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.51)

สรุปผล

รายงานผลการพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครั้งนี้ สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพ พบว่า ร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 86.50 และร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผล-สัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 85.22 แสดงว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 86.50/85.22 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าแบบฝึก

ทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งยอมรับสมมติฐานของการศึกษา ข้อที่ 1

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่ได้ผ่านการพัฒนามาเป็นลำดับ ได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.95 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.43 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งยอมรับสมมติฐานของการศึกษา ข้อที่ 2

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งยอมรับสมมติฐานของการศึกษา ข้อที่ 3

อภิปรายผล

รายงานผลการพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.50/85.22 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพราะมีตัวอักษรชัดเจน ภาพประกอบสวยงามสอดคล้องกับเนื้อหา ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เนื้อหาทันสมัย เหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา ไทยเครือวัลย์ (2549) ที่ได้ศึกษาการพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีไทยโดยชุดฝึกทักษะวงเครื่องสายไทย โรงเรียนโพธิ์ตันเจริญวิทย์ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดย ชุด ฝึกทักษะวงเครื่องสายไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 76.00/80.04 สอดคล้องกับ งานวิจัยของ พรวิไล จุลเสวก (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้โน้ตดนตรีสากลโดยใช้ชุดฝึกทักษะเมโลเดียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองขวาง พบว่า ชุดฝึกทักษะเมโลเดียน มีประสิทธิภาพ 80.61/88.00 สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเลิศ ภูว เลิศ (2551) ได้ศึกษาการพัฒนา กิจกรรมฝึกทักษะการเป่าแคนสำหรับเยาวชน ในเขตตำบลภูแล่นช้าง อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า กิจกรรมฝึกทักษะการเป่าแคนสำหรับเยาวชน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.39/80.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร วงศ์ป้อ (2551) ได้ศึกษาการใช้ชุดฝึกทักษะการเล่นดนตรีพื้นเมือง “สะล้อ” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงของจังหวัดเชียงราย พบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเล่นดนตรีพื้นเมือง “สะ ล้อ” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/70 โดยมีประสิทธิภาพ 76.00/82.00, 75.00/80.00, 73.00/77.00, 74.00/73.50 และ 73.00/73.50 ตามลำดับ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ กระรัมย์ (2551) ได้ศึกษาการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงเครื่อง ดนตรี วิชาศิลปะพื้นฐาน (ดนตรี) ศ 31101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าแผนพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ วิชาศิลปะพื้นฐาน (ดนตรี) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึก-ทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.62/87.95

2. จากการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองจอก สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่าแบบฝึก ทักษะเมโลเดียน ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา ไทยเครือวัลย์ (2549) ได้ศึกษาการพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีไทยโดยชุดฝึกทักษะวงเครื่องสายไทย โรงเรียนโพธิ์ตันเจริญวิทย์ พบว่า มีดัชนีประสิทธิผลของ การเรียนรู้ด้วยแผนการเรียนรู้โดยชุดฝึกทักษะวงเครื่องสายไทย เท่ากับ 0.7583 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.83 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรวิไล จุลเสวก (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้โน้ตดนตรีสากลโดยใช้ชุดฝึกทักษะเมโด เลียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองขวาง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะเมโด

เรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเลิศ ภูวิเลิศ (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเป่าแคนสำหรับเยาวชน ในเขตตำบลภูแล่นช้าง อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผลการฝึกตามรูปแบบการฝึกทักษะการเป่าแคนสำหรับเยาวชน เป็นดังนี้ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแคนและการเป่าแคน ของผู้รับการฝึกหลังฝึกโดยใช้กิจกรรมฝึกทักษะการเป่าแคนสำหรับเยาวชนสูงกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้รับการฝึกมีคะแนนทักษะการเป่าแคนตามกิจกรรมฝึกทักษะการเป่าแคนสำหรับเยาวชน หลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร วงศ์ป้อ (2551) ได้ศึกษาการใช้ชุดฝึกทักษะการเล่นดนตรีพื้นเมือง “สะล้อ” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ จังหวัดเชียงราย พบว่า นักเรียนมีความสนใจในดนตรีพื้นเมือง ทั้งคนที่ไม่มีทักษะพื้นฐานและไม่มีทักษะพื้นฐานด้านดนตรีพื้นเมืองสะล้อมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม 20 คะแนน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ คะรัมย์ (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรี วิชาศิลปะพื้นฐาน (ดนตรี) ศ 31101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรี มีทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา ไทยเครือวัลย์ (2549) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเรียนรู้การดนตรีไทยโดยชุดฝึกทักษะวงเครื่องสายไทย โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทยะ พบว่า นักเรียน มีความสนใจเรียนดี มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรวิไล จุลเสวก (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้ในดนตรีสากลโดยใช้ชุดฝึกทักษะเมโลเดียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองขวาง พบว่า นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจในการเรียนดนตรีสากล โดยใช้ชุดฝึกทักษะเมโลเดียนในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ คะรัมย์ (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรี วิชาศิลปะพื้นฐาน (ดนตรี) ศ 31101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรี มีความพึงพอใจโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากรายงานผลการพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจที่จะศึกษาดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถนำแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนได้

1.2 ในการนำแบบฝึกทักษะเมโลเดียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปใช้นั้นครูควรศึกษาขั้นตอนและเนื้อหาในการจัดกิจกรรมให้เข้าใจ จึงจะเกิดประโยชน์กับนักเรียนอย่างแท้จริง

1.3 ในการสอนแต่ละครั้ง ครูควรให้การเสริมแรง เช่น กล่าวชมเชย หรือให้รางวัล เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้เรียนรู้ด้วยความสุข

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะกับวิธีการสอนวิธีอื่น ๆ

2.2 ควรมีการสร้างแบบฝึกทักษะในเนื้อหาอื่น ๆ ในระดับชั้นต่าง ๆ ต่อไป

2.3 ศึกษาถึงตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียน หลังจากเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เช่น เจตคติ ความสนใจ และความคงทนทางการเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 : คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- จันทร์เพ็ญ พงศ์ศิริแสน. (2540). ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (แขนงดนตรี-นาฏศิลป์) หน่วยที่ 3 เรื่องกิจกรรมเน้นการฟัง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) [ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิตรา ไทยเครือวัลย์. (2549). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีไทยโดยชุดฝึกทักษะวงเครื่องสายไทย โรงเรียนโพ้นถิ่นเจริญวิทยา [ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2535). คู่มือการอบรมนาฏศิลป์พื้นบ้านอีสานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ดวงพร วงศ์ป้อ. (2551). การใช้ชุดฝึกทักษะการเล่นดนตรีพื้นเมือง “สะล้อ” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- รัชชัย นาควงษ์. (2543). การสอนดนตรีสำหรับเด็ก. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญเลิศ ภูวิเลิศ. (2551). การพัฒนากิจกรรมฝึกทักษะการเป่าแคนสำหรับเยาวชน ในเขตตำบลภูแล่นช้าง อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พรวิไล จุลเสวก. (2550). การพัฒนาการเรียนรู้โน้ตดนตรีสากลโดยใช้ชุดฝึกทักษะเมโลเดียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองขวาง [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สวัสต์ คะรุรัมย์. (2551). การพัฒนาแผนกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรี วิชาศิลปะพื้นฐาน (ดนตรี) ศ 31101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อรรณพ บรรจงศิลป์. (2535). ดนตรีในระดับประถมศึกษา สาระดนตรีศึกษา: แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.